

6 pytań o zespół zaniedbywania lewostronnego

Jeśli w wyniku udaru bądź urazu mózgu dojdzie do uszkodzenia prawej półkuli, może pojawić się zespół zaniedbywania lewostronnego. Głównym problemem jest wówczas kierowanie uwagi na to, co dzieje się z lewej strony chorego. Co dokładnie kryje się pod pojęciem tego zaburzenia? Czy istnieją ćwiczenia, które systematycznie wykonywane poprawiają jakość funkcjonowania chorego? Na te i inne pytania odpowiadamy wspólnie z ekspertem programu Zdrowa ONA, neuropsychologiem, Ewą Paprot.

- **Jaka jest definicja zespołu zaniedbywania lewostronnego?**

Zespół zaniedbywania lewostronnego to zaburzenie polegające na zmniejszeniu reagowania na bodźce, które dochodzą do chorego z lewej strony. Dotyczy to sygnałów zarówno z bliższego jak i z dalszego otoczenia oraz ze strony samego ciała pacjenta. Uwagę chorego nadmiernie przykuwa wszystko to, co dzieje się z prawej strony.

- **Czy jeśli udar bądź uraz dotknie lewej półkuli, będziemy mieć do czynienia z zespołem zaniedbywania prawostronnego?**

Rzeczywiście, istnieje taka możliwość, ale należy podkreślić, że zespół zaniedbywania prawostronnego jest rzadkością, a jeśli już występuje, to przebiega pod bardzo łagodną postacią.

- **Jakie są objawy zespołu zaniedbywania lewostronnego?**

Tak jak wcześniej wspomniałam, głównym objawem jest nadmierne skupienie chorego na tym, co dzieje się z jego prawej strony. Bardzo łatwo rozpoznać osobę z takim zaburzeniem, ponieważ jej ciało, a przede wszystkim głowa skierowana jest w prawą stronę. Do objawów należą m.in. ignorowanie osób, przedmiotów i dźwięków dochodzących z lewej strony, w czasie jedzenia na talerzu zostaje ta część posiłku, która leżała po lewej stronie, w procesie czytania pomijane są słowa znajdujące się po lewej stronie kartki. Zaburzenie to uniemożliwia również swobodne wykonywanie takich czynności jak golenie, nakładanie makijażu czy układanie włosów, ponieważ lewa część pozostaje niekompletna.

- **Czy osoba z zespołem zaniedbywania lewostronnego ma świadomość swoich ograniczeń?**

Może to budzić zdumienie, ale chory może zupełnie nie zdawać sobie sprawy z trudności, które go dotyczą. Aby pomóc takiej osobie w zrozumieniu jej ograniczeń, można poprosić np. o wymienienie przedmiotów czy osób znajdujących się wokół niej, po czym wskazać, co lub kogo pominęła. Część pacjentów, która doświadcza bardzo głębokich zaburzeń wynikających z zespołu zaniedbywania lewostronnego może mieć znacznie większe trudności z poruszaniem się niż chorzy z podobnym stopniem głębokości niedowładu kończyn, a bez objawów pomijania. Znacznie zwiększa się ryzyko upadków i urazów, aby więc minimalizować niebezpieczeństwo, konieczna jest wzmożona czujność osób z otoczenia chorego.

- **Czy istnieją ćwiczenia, które systematycznie wykonywane poprawiają jakość funkcjonowania chorego z zespołem zaniedbywania lewostronnego?**

Osoba z takim zaburzeniem powinna znajdować się pod stałą opieką neurologa i neuropsychologa, który poprzez odpowiednie ćwiczenia rehabilitacyjne pomoże

złagodzić objawy. Przede wszystkim należy zwracać uwagę chorego na wszystko, co znajduje się po lewej stronie, począwszy od ustawienia łóżka chorego, które umiejscowione powinno być tak, by zwracały jego uwagę rzeczy z lewej strony, a skończywszy na czytaniu, odnajdywaniu przedmiotów wokół oraz oglądaniu telewizji tak, by konieczne było zwrócenie się w lewo. Cały czas trzeba pobudzać zainteresowanie chorego tym, co znajduje się z lewej strony.

- **Czy możliwe jest całkowite cofnięcie się zaburzeń wynikających z zespołu zaniedbywania lewostronnego?**

Jeśli zaburzenia kierowania uwagi są umiarkowane lub nieznaczne, mogą ustąpić. Niestety, u części chorych, u których zespół zaniedbywania lewostronnego był głęboki, pewne trudności pozostaną. Jednak przez systematycznie i skrupulatnie wykonywane ćwiczenia możliwa jest znacząca poprawa stanu chorego.